

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

МЕДИЧНЕ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНЕ ТОВАРОЗНАВСТВО

для здобувачів вищої освіти 4 та 5 курсів денної форми здобуття освіти
освітньої програми «Клінічна фармація»
спеціальності «226 Фармація, промислова фармація»
галузі знань «22 Охорона здоров'я»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

Інформація про викладача

ДЯДЮН Тетяна Валеріївна	доцент кафедри соціальної фармації, кандидат фармацевтичних наук, доцент	trunovacommodity@gmail.com	https://socpharm.nuph.edu.ua/category/teachers/diadiun-tetiana-valeriivna/
БАРАНОВА Інна Іванівна	доктор кафедри соціальної фармації, доктор фармацевтичних наук, професор	innabaranovapharm@ukr.net	https://socpharm.nuph.edu.ua/category/teachers/baranova-inna-ivanivna/

1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу: Національний фармацевтичний університет, кафедра соціальної фармації

2. Адреса кафедри: вул. Валентинівська, 4, м. Харків, 61168

3. Веб-сайт кафедри: www.socpharm.nuph.edu.ua

4. Консультації: відбуваються в онлайн форматі відповідно до розкладу викладачів, що розміщено на сайті кафедри (за посиланням <https://socpharm.nuph.edu.ua/informacija-dlja-zdobuvachiv-vishhoi-osviti-na-period-karantinu/>).

5. Анотація освітнього компонента: Освітній компонент є вибіркоvim в програмі підготовки здобувачів спеціальності «226 Фармація, промислова фармація» за освітньою програмою «Клінічна фармація». В ньому детально розглядаються проведення товарознавчого аналізу та вимог до якості, які висуваються до медичних виробів, косметичних та готових лікарських засобів.

6. Мета викладання освітнього компонента: є оволодіння технікою проведення товарознавчого аналізу; вивчення вимог, які пред'являються до якості ГЛЗ, МВ, ПКЗ; вивчення факторів, які впливають на їх якість; організація раціональних способів їх зберігання.

7. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань, попередження небезпечних інфекційних та паразитарних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками та мікробіологічними особливостями

ФК 2. Здатність здійснювати консультування щодо рецептурних та безрецептурних лікарських

засобів й інших товарів аптечного асортименту; фармацевтичну опіку під час вибору та реалізації безрецептурного лікарського засобу шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, показань та протипоказань керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого із врахуванням біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних особливостей лікарського засобу та інших товарів аптечного асортименту

ФК 3. Здатність здійснювати домедичну допомогу хворим та постраждалим у екстремальних ситуаціях та при невідкладних станах.

ФК 7. Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP) у закладах охорони здоров'я.

ФК 14. Здатність організовувати виробничу діяльність аптек щодо виготовлення лікарських засобів різних лікарських форм за рецептами лікарів і замовленнями лікувальних закладів, включаючи обґрунтування технології та вибір допоміжних матеріалів відповідно до правил Належної аптечної практики (GPP), а також організовувати та брати участь у виробництві лікарських засобів, відповідно до вимог Належної виробничої практики (GMP), в умовах фармацевтичних підприємств.

ФК 16. Здатність організовувати та проводити заготівлю лікарської рослинної сировини відповідно до правил Належної практики культивування та збирання вихідної сировини рослинного походження (GACP), як гарантії якості лікарської рослинної сировини і лікарських засобів на її основі. Здатність прогнозувати та обраховувати шляхи вирішення проблеми збереження та охорони заростей дикорослих лікарських рослин, відповідно до чинного законодавства.

8. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.

ПРН 14. Визначати переваги та недоліки лікарських засобів різних фармакологічних груп з урахуванням їхніх хімічних, фізико-хімічних, біофармацевтичних, фармакокінетичних та фармакодинамічних особливостей. Рекомендувати споживачам безрецептурні лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту з наданням консультативної допомоги та фармацевтичної опіки.

ПРН 30. Забезпечувати контроль якості лікарських засобів та документувати його результати. Здійснювати управління ризиками якості на усіх етапах життєвого циклу лікарських засобів.

ПРН 32. Визначати основні органолептичні, фізичні, хімічні фізико-хімічні та фармакотехнологічні показники лікарських засобів, обґрунтовувати та обирати методи їх стандартизації, здійснювати статистичну обробку результатів згідно з вимогами чинної Державної фармакопеї України.

9. Статус освітнього компонента: Вибіркова

10. Пререквізити освітнього компонента: базується на вивченні, освітнього компонента є підґрунтям вивчення промислової технології лікарських засобів, технології парфумерно-косметичних засобів промислового виробництва; фармацевтичної хімії, фармацевтичний маркетинг та менеджмент що передбачає інтеграцію викладання з вище зазначеними дисциплінами на формування умінь застосувати знання в процесі подальшого навчання і у професійній діяльності.

11. Обсяг освітнього компонента: 3 кредити ЕКТС. 36 години аудиторних занять, з них – 18 годин лекцій, самостійна робота – 36 годин.

12. Організація навчання:

Методи навчання:

- пояснювальний (інформаційно-репродуктивний) метод: Lecture-based learning – мультимедійні лекції, відео- матеріали;
- репродуктивний метод: виконання практичних завдань, в тому числі з використанням елементів дистанційного навчання (сервіс Moodle), інтернет-ресурсів
- проблемне викладання: елементи дискусій під час лекцій та занять, обговорення ситуаційних завдань з організації та регулювання діяльності аптечних закладів, ціноутворення на ліки, оподаткування аптек тощо.
- частково-пошуковий метод: участь у «діловій грі», підготовка есе тощо.
- дослідницький метод: Research-based learning – участь в науково-дослідницькій роботі, підготовка тез доповідей на конференції, наукових статей

- методи активного навчання (ділові ігри, лекції-конференції, лекції-дискусії, командні форми роботи).
- інтерактивні методи навчання (брейнстормінг (мозковий штурм): структуровані та неструктуровані обговорення, онлайн-штурми: чати, форуми, листування у соцмережах; робота в групі, в парах; аналіз реальних проблем (кейсів); сесія «питання-відповідь»).

Зміст освітнього компонента:

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи товарознавства. Класифікація та кодування товарів. Товарознавчий аналіз, пакування, маркування та зберігання МВ, ГЛЗ та КЗ.

Тема 1. Теоретичні основи товарознавства. Пакування, маркування медичних виробів та косметичних засобів.

Тема 2. Пакування, маркування готових лікарських засобів.

Тема 3. Класифікація та кодування товарів.

Тема 4. Товари, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи.

Тема 5. Контейнери (тара), закупорювальні засоби та сучасні пакувальні матеріали у косметології та фармації.

Тема 6. Сучасні ін'єкційні прилади.

Змістовий модуль 2. Товарознавча характеристика окремих груп медичних виробів та техніки.

Тема 7. Товарознавчий аналіз шовних матеріалів та проколюючих голок

Тема 8. Товарознавчий аналіз гумових медичних виробів та предметів догляду за хворими.

Тема 9. Товарознавчий аналіз перев'язувальних матеріалів та готових перев'язувальних засобів.

Тема 10. Діагностичні прилади та засоби.

Тема 11. Товарознавчий аналіз небулайзерів та інгаляторів.

Тема 12. Товарознавчий аналіз іригаторів.

Організація самостійної роботи:

Самостійна робота включає в себе вивчення окремих теоретичних питань тем освітнього компонента та виконання завдань з цих тем з метою закріплення теоретичного матеріалу.

13. Види та форми контролю:

Види та форми контролю:

Поточний контроль: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач

Контроль змістових модулів: передбачено 2 змістових модулі. ЗМ1 включає відповіді на тестові завдання та вирішення ситуаційного задач тощо. ЗМ 2 включає відповіді на теоретичне питання, тестові завдання та вирішення ситуаційних задач.

Форма семестрового контролю: семестровий залік

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модуля 1 необхідна наявність мінімально 24 балів за 5 тем, до контролю змістового модуля 2 – 12 балів.

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітнього компонента.

14. Система оцінювання з освітнього компонента:

Оцінювання засвоєння тем освітнього компонента під час занять:

Номер теми освітнього компонента	Максимальна кількість балів за тему	Розподіл максимальної кількості балів за тему за видами робіт	Види робіт, за які здобувач отримує бали
Змістовий модуль 1			
Тема 1.	5	2	тестування
		2	вирішення ситуаційних

			завдань
		1	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 2.	5	2	тестування
		2	вирішення ситуаційних завдань
		1	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 3.	5	2	тестування
		2	вирішення ситуаційних завдань
		1	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 4.	5	2	тестування
		2	вирішення ситуаційних завдань
		1	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 5.	5	2	тестування
		2	вирішення ситуаційних завдань
		1	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 6.	5	2	тестування
		2	вирішення ситуаційних завдань
		1	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Всього балів за змістовий модуль 1:		30	
Змістовий модуль 2			
Тема 7.	5	2	тестування
		2	вирішення ситуаційних завдань
		1	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 8.	5	2	тестування
		2	вирішення ситуаційних завдань
		1	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 9.	5	2	тестування
		2	вирішення ситуаційних завдань
		1	вирішення ситуаційних завдань для самостійної

			роботи
Тема 10.	5	2	тестування
		2	вирішення ситуаційних завдань
		1	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 11.	5	2	тестування
		2	вирішення ситуаційних завдань
		1	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
Тема 12.	5	2	тестування
		3	реферат для самостійної роботи
Всього балів за змістовий модуль 2:		30	
Всього балів за модуль:		60	

Вивчення освітнього компонента здобувачами вищої освіти можливе за допомогою неформальної освіти.

Замість виконання видів робіт з будь-якої теми освітнього компонента можуть зараховуватись такі види робіт здобувача вищої освіти:

– участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, вебінарах з теми освітнього компонента (з підготовкою есе, тез доповідей, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено програмою заходу, або тезами доповідей, або відповідним сертифікатом);

– участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з теми освітнього компонента (в розробці анкетних форм, проведенні експериментальних досліджень, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Оцінювання здобувачів за видами робіт під час занять:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
тестування	24
вирішення ситуаційних завдань	22
вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи	11
написання реферату	3
<i>Всього балів:</i>	60

Оцінювання під час контролю змістових модулів:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Розподіл максимальної кількості балів за контроль змістового модуля за видами робіт</i>	<i>Максимальна кількість балів за контроль змістового модуля</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>		
Тестування	20	20

Змістовий модуль 2		
Теоретична частина: теоретичне питання	5	20
Тестування	15	
Всього балів за контроль змістових модулів:		40

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти:

під час поточного контролю: 14 балів: 3 бала – написання реферату (тема 12), 11 балів – вирішення ситуаційних завдань (тема 1-11)

під час контролю змістового модуля 1: білети до змістового модуля 1 включають теоретичні питання та практичні завдання з тем 1-6

під час контролю змістового модуля 2: білети до змістового модуля 2 включають теоретичні питання та практичні завдання з тем 7-12

Шкала оцінювання семестрового заліку:

При вивченні освітнього компонента застосовується декілька шкал оцінювання: 100-бальна шкала, недиференційована («зараховано», «не зараховано») двобальна шкала та рейтингова шкала ECTS. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно таблиці.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Шкала ECTS	Оцінка за недиференційованою шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано
1-34	F	

15. Політики освітнього компонента:

Політика щодо академічної доброчесності. ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітнього компонента здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітнього компонента. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітнього компонента (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітнього компонента, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ».

В рамках академічної свободи викладача замість виконання видів робіт з теми освітнього компонента можливим є зарахування неформальної освіти здобувача вищої освіти.

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього компонента:

Обов'язкова література	1.Медичне та фармацевтичне товаровознавство : підруч. для студ. ВНЗ / І. І. Баранова, С. М. Коваленко, Д. В. Семенів та ін. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2017. – Ч. 1. – 320 с. 2.Медичне та фармацевтичне товаровознавство : підручник у 2-х ч. / І. І. Баранова, С. М. Коваленко, Ю. О. Безпала, Т. В. Дядюн, С. О. Мамедова. - Х. : НФаУ : Оригінал, 2016. - 304 с. 3.Дядюн, Тетяна Валеріївна. Медична техніка у фізичній терапії. Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. Ч. 1 / Т. В. Дядюн, Н. В. Демченко, 2024. - 124 с. 4.Фармацевтичне товаровознавство [Електронний ресурс] : метод. рек. до практичних занять для здобувачів вищої освіти спеціальності 226 Фармація, промислова фармація ОП «Технології фармацевтичних препаратів» / С. Г. Мороз [та ін.]. - Електрон. текстові дані. - Харків : НФаУ, 2024. - 39 с. - Загол. з титул. екрана. - Бібліогр.: с. 37-38. - 00.00 Рек. Профільною методичною комісією з економіко-управлінських та соціально-гуманітарних освітніх компонентів НФаУ (протокол №6 від 26.03.2024 р.) 5.Фармацевтичне та парфумерно-косметичне товаровознавство : метод. рек. з підготовки до аудиторного контролю якості самост. роботи здобувачів вищої освіти заоч. форми навчання / І. І. Баранова, С. В. Бреусова, Ю. О. Безпала ; НФаУ, Каф. товаровознавства. - Електрон. текстові дан. - Х. : НФаУ, 2018. - 32 с. 6.Фармацевтичне та парфумерно-косметичне товаровознавство : метод. рек. з підготовки до підсумового модульного контролю [здобувачів вищої освіти спец. "Технологія парфумерно косметичних засобів"] / І. І. Баранова [та ін.] ; НФаУ, Каф. товаровознавства. - Електрон. текстові дан. - Х. : НФаУ, 2018. - 22 с. 7.Фармацевтичне та парфумерно-косметичне товаровознавство : метод. рек. до самост. роботи студ. ВНЗ спец. "Технологія парфумерно-косметичних засобів"] / І. І. Баранова та ін. ; НФаУ. Каф. товаровознавства. - Х. :НФаУ. Ч. 2. - 2017. - 56 с.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Дослідження товарного асортименту глюкометрів. / І. І. Баранова [та ін.] // Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. – 2020. – № 1 (61). – С. 58-66. 2. Товарознавство. Терміни та визначення : ДСТУ 3993-2000. – [Чинний від 2001-01-01]. – Київ : Держстандарт України, 2000. – 28 с. 3. Медичні апарати. Небулайзери та інгалятори : метод. рек. для аудит. роботи [для здобувачів вищої освіти спец. 226 «Фармація, промислова фармація», 227 «Фізична терапія, ерготерапія» денної та заоч. форм навчання] / І. І. Баранова [та ін.]. – Харків : НФаУ, 2020. – 45 с. 4. Товарознавство : метод. рек. для викладачів / І. І. Баранова [та ін.]. – Харків : НФаУ, 2019. – 97 с. 5. Державний класифікатор продукції та послуг (ДКПП) – ДК 016:2010,

	введеного с 01.01.2012г. – К. : ДП «Укрметртестстандарт» , 2012. – 1833с. 6. Товарознавство на фармацевтичному підприємстві : навч. посібник для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спец. "Фармація" / І. І. Баранова [та ін.]. – Х. : НФаУ, 2018. - 160 с. 7. ДСТУ 3993-2000. Товарознавство. Терміни та визначення. 8. Медична техніка у фізичній терапії [Електронний ресурс] : метод. рек. для самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» / Т. В. Дядюн [та ін.], 2024. - 37 с.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Державний реєстр лікарських засобів України http://www.drlz.com.ua 2. Електронний архів НФаУ http://dspace.nuph.edu.ua/ 3. Сайт Верховної Ради України. Законодавство України https://zakon.rada.gov.ua 4. Сайт Державного експертного центру МОЗ України https://www.dec.gov.ua/ 5. Сайт Міністерства охорони здоров'я України https://www.moz.gov.ua 6. Сайт Національного фармацевтичного університету https://nuph.edu.ua/ 7. Сайт Наукової бібліотеки НФаУ http://lib.nuph.edu.ua 8. Щотижневик «Аптека» https://www.apteka.ua/ 9. Державний реєстр медичної техніки та ВМП http://portal.diklz.gov.ua/PublicSite/PUB/VMList.aspx 10. Інформаційна система „Лікарські засоби” (Моріон). http://pharmbase.com.ua/
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=4719

18. Технічне й програмне забезпечення освітнього компонента:

Технічне забезпечення – комп'ютер, відеокамера, мультимедійний проектор, екран.

Програмне забезпечення: Microsoft Word, Excel, Power Point, Acrobat rider, Google Workspace for Education Standard, ZOOM, MOODLE.